

заявами Законом № 2824-IV (2824-15) від 07.09.2005 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/994_575.

3. Кримінальний кодекс України: Закон від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26. – Ст. 131 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

4. Дубов Д., Ожеван М. Проблеми чинної вітчизняної нормативно-правової бази у сфері боротьби із кіберзлочинністю: основні напрями реформування / Д. Дубов, М. Ожеван [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/454>.

5. Щодо поняття злочинів у сфері комп'ютерних технологій / О.А. Федотов // Економіка. Фінанси. Право. – 2010. – № 10. – С.37-39.

6. Основи методики розслідування злочинів, скоєних з використанням ЕОМ : навч. посібник / М.В. Салтєвський. – Харків: Нац. юрид. акад. України, 2000. – 35 с.

7. Біленчук П.Д., Романюк Б.В., Цимбалюк В.С. та ін. Комп'ютерна злочинність: навч. посібник. – К.: Атака, 2001. – 240 с.

8. Питання Національного інституту стратегічних досліджень: Указ Президента України від 16.12.2002 № 1158/2002 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1158/2002>.

9. Про Інститут / Офіційне інтернет-представництво «Національний інститут стратегічних досліджень». – 2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/presentation.html>.

Южека Роман Сергійович

студент юридичного факультету

Науковий керівник – д.ю.н., професор Наливайко Л.Р.

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ЩОДО ЗАХИСТУ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ ТА ГРОМАДЯНИНА В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ

Захист прав і свобод людини і громадянина є найважливішим та найголовнішим обов'язком кожної держави світу. Україна не є винятком, оскільки саме стаття 3 Основного Закону України (Конституції України) закріплює фундаментальну базову конституційну засаду, дія якої відповідно спрямовує усю сукупність громадсько-політичних відносин. Права і свободи людини і громадянина та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Конституція України зазначає, що саме держава відповідає перед суспільством, зокрема перед кожною людиною, за свою діяльність, оскільки саме від неї залежить забезпечення реалізації захисту прав і свобод людини і громадянина.

Тема захисту прав і свобод людини і громадянина стала предметом дослідження багатьох вчених: А.С. Головіна, В.М. Кампо, С.В. Ківалова, А.Р. Крусян, В.Я. Тація, С.В. Шевчука та інших. Проте захист прав і свобод

людини і громадянина в сучасних умовах державотворення є одним із актуальних питань сьогодення, тим паче під час євроінтеграційних процесів, які відбуваються в Україні останні роки.

Законом України «Про Конституційний Суд України» від 16 жовтня 1996 року № 422/96-ВР передбачено особливості провадження у справах, що стосуються захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні [1, с. 140]. Право на захист порушених прав передбачає передусім право звертатися до суду за захистом своїх прав і законних інтересів, у тому числі оскаржувати в суді рішення на дії чи бездіяльність органів державної влади, місцевого самоврядування, посадових і службових осіб [2, с. 260]. Тобто чинне законодавство України передбачає організаційні засоби і способи, умови і вимоги, за допомогою яких здійснюються належний захист порушених прав і свобод людини і громадянина.

Серед основних механізмів захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні важливе місце посідає інститут омбудсмана. Вперше інститут омбудсмана запроваджено у 1809 р. у Швеції. На початку 50-х рр. ХХ ст. цей інститут існував лише у двох країнах – Швеції та Фінляндії. На сьогоднішній день він існує у понад 40 країнах світу. Варто зазначити, що у кожній державі посада омбудсмана має свою назву: адвокат народу – у Румунії, парламентський комісар у справах адміністрації – у Великій Британії, посередник (медіатор) – у Франції, захисник народу – в Іспанії тощо. У багатьох державах світу омбудсман відіграє дуже важливу роль, оскільки наділений правом законодавчої ініціативи, тобто впливає на рішення та прийняття законів.

Відповідно до положень ч. 4 ст. 55 Конституції України, кожен має право після використання усіх національних засобів правового захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна [3]. Варто зазначити, що в доктрині конституційного права України розрізняють універсальний та регіональний міжнародний захист прав і свобод людини. Універсальний захист здійснюється в межах Організації Об'єднаних Націй (далі – ООН) та її спеціалізованих установ (спеціалізованою установою ООН, на яку покладался захист прав і свобод людини, раніше була Комісія з прав людини при ООН. На сьогоднішній день її замінено Новою Радою, на яку покладено обов'язок здійснювати моніторинг ситуації щодо дотримання прав і свобод людини та допомагати окремим державам по вдосконаленню законодавства). Регіональний міжнародний захист прав людини – у межах міжамериканської, європейської та африканської систем.

Таким чином, реальне забезпечення прав і свобод людини і громадянина на сучасному етапі становлення держави можливе при їх комплексному поєднанні. Це дає можливість не лише активно та дієво боротися з правопорушенням, а й не допускати та попереджувати їх вчинення. Також створення та імплементація міжнародних форм захисту створить передумови для впровадження нових, більш адаптованих до нашої сучасної правової системи, спо-

собів та гарантій захисту прав і свобод людини і громадянина, оскільки права людини і громадянина є найвищою соціальною цінністю в нашій державі.

Література

1. Про Конституційний Суд України : Закон України від 16 жовтня 1996 року № 422/96-ВР // ВВР України. – 1996. – № 49. – Ст. 272 (Із змінами, внесеними згідно із Законами) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/422/96-вр>.
2. Наливайко Л.Р. Тлумачний термінологічний словник з конституційного права / Л. Р. Наливайко, М. В. Беляєва. – К. : Хай-Тек Прес, 2013. – 408 с.
3. Конституція України від 28 червня від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст. 141 (зі змінами, внесеними Законом України «Про відновлення дії окремих положень Конституції України» від 2 лютого 2014 р. // Офіційний вісник. – 2014. – № 19. – Ст. 583) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/254к/96-вр>.

Яковлєва Юлія Юрїївна

слухач магістратури юридичного факультету

Науковий керівник –к.ю.н. доцент Грицай І. О.

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Сьогодні мережа Інтернет, як всесвітня інформаційна система загально-го доступу, стала невід'ємним елементом суспільного життя, без якого повноцінне функціонування суспільства видається неможливим. Користуючись послугами Інтернет, люди часто зазначають особисту інформацію на різних сайтах, не замислюючись, що цими діями вони можуть наражати себе та інших на небезпеку.

Актуальність даної проблеми полягає в тому, що з появою всесвітньої мережі, яка становить фізичну основу для розміщення величезної кількості інформаційних ресурсів і послуг, з'явилася також загроза майже всім сферам життя суспільства. Одним із таких негативних наслідків впровадження інформаційно-телекомунікаційних технологій у життя суспільства стало порушення немайнових прав особи, що проявляється в незаконному зборі, використанні й поширенні інформації персонального характеру, у тому числі в мережі Інтернет, а відсутність належного законодавчого забезпечення охорони й захисту персональних даних в даній сфері призводить до збільшення кількості правопорушень.

Слід зазначити наявність досить широкого кола наукових праць, в яких розглядаються різні аспекти проблематики захисту персональних даних в мережі Інтернет. Серед таких можна виділити дослідження І.Р. Березовської, Д.М. Русака, Н.П. Кухарської, В.І. Теремецького, А.І. Марущака, К.С. Мель-